

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دائرة الإحصاء المركزية

כנס מדדי איכות חיים

**פיתוח מדדי בריאות לדוח
מדדי איכות חיים, קיימות וחוסן לאומי
מדד תמותה נמנעת**

**נעמה רותם
ראש תחום בריאות**

25.12.2019

תזכורת...

**הצוות שהוקם לבחירת
המדדים לדוח הגיש את
המלצותיו לוועדת ההיגוי
ביולי 2014**

המלצת הצוות

מקור	מדד	דירוג
למ"ס	שיעור תמותת תינוקות	1
למ"ס	תוחלת חיים	2
למ"ס	הערכה עצמית של בריאות	3
למ"ס	שיעורי תחלואה בסרטן	4
למ"ס	שיעורי תמותה (5 סיבות מוות מובילות)	5
מדד לפיתוח	תוחלת חיים בריאים / תוחלת חיים מתוקנת למוגבלות	6
משרד הבריאות	עודף משקל בילדים	7
משרד הבריאות	שיעור תחלואה בסוכרת	8
למ"ס	אחוז הסובלים מדיכאון (דיווח עצמי)	9
למ"ס	דיווח עצמי על עישון	10
למ"ס	שיעור העוסקים בפעילות גופנית	11
למ"ס	דיווח עצמי על מוגבלות בניידות או בתפקוד	12

החלטת ועדת ההיגוי

המלצת הצוות

שיעור תמותת תינוקות

תוחלת חיים

הערכה עצמית של בריאות

שיעורי תחלואה בסרטן

שיעורי תמותה

(5 סיבות מוות מובילות)

תוחלת חיים בריאים/ תוחלת

חיים מתוקנת למוגבלות

עודף משקל בילדים

שיעור תחלואה בסוכרת

הצעת החלטה – ועדת היגוי

✓	1	שיעור תמותת תינוקות
✓	2	תוחלת חיים בלידה
✓	3	הערכה עצמית של בריאות
	4	תמותה/תחלואה מחמש מחלות נפוצות (וריאציה על 5)
✓	5	עודף משקל ילדים
	6	אחוז הסובלים מדיכאון (דיווח עצמי) (9)
	7	אינדקס קידום בריאות (במקום 10-11) בדו"ח הראשון יופיע דיווח עצמי על עישון
	8	מידת האמון במערכת הבריאות הציבורית (חדש)

מדד תוחלת חיים בריאים/ תוחלת חיים מתוקנת למוגבלות יוכנס כמדד כותרת לכשיפותח

נדרש לפתח

2. תוחלת חיים בריאים -
פותר והוכנס בדוח 2016, אך לא כמדד כותרת אלא יחד עם
תוחלת חיים

4. תמותה/תחלואה מחמש מחלות נפוצות -
הוחלף למדד תמותה נמנעת ופותר לדוח 2018

7. אינדקס קידום בריאות -
פותר והוכנס בדוח 2016, יחד עם עישון

8. מידת האמון במערכת הבריאות -
פותר והוכנס בדוח 2015

פיתוח מדד תמותה נמוכה

תמותה/תחלואה מחמש מחלות נפוצות

הסבר וועדת ההיגוי:

מדד זה שאינו קיים ישכלל את מדידת שיעורי התחלואה ואת שיעורי התמותה מתוך תחלואה בחמש מחלות נפוצות באוכלוסייה. המדד אשר יתוכנן לגיל, ייתן מענה לצורך למדוד את השפעת התחלואה על איכות החיים, ויאפשר לבחון את איכות הטיפול שהחולים מקבלים במערכת הבריאות הישראלית.

לא מוכר מדד המשקלל נתוני תמותה ותחלואה, וגם המחלות הנפוצות בתמותה ובתחלואה אינן בהכרח זהות, ולכן הלמ"ס הציעה לפתח את המדד של תמותה נמנעת – Avoidable mortality, מדד מקובל ובשימוש ארגונים בינלאומיים.

תמותה נמנעת - Avoidable Mortality

מדד לחישוב מקרי התמותה המוקדמת (לפני גיל 75) שניתן היה למנוע. המדד מחושב מנתוני סיבות מוות ומבוסס על רשימה של מחלות המוגדרות כבעלות מניעה.

המדד כולל שני רכיבים:

- תמותה שיכולה להימנע על ידי פעולות יעילות של בריאות הציבור ומניעה ראשונית – preventable mortality <= לפני הופעת המחלה
- תמותה שיכולה להימנע על ידי התערבות רפואית מתאימה ובזמן – treatable mortality <= אחרי הופעת המחלה

המדד משמש כנקודת מוצא להערכת ביצועים של מדיניות בריאות הציבור ושירותי בריאות למניעת תמותה מוקדמת.

■ **קיימות מספר רשימות לחישוב המדד, אנחנו אימצנו את הרשימה שגובשה על ידי ה-OECD ו-Eurostat בסוף 2018, בהתבסס על רשימות קודמות.**

■ **סיבות המוות הניתנות למניעה מחולקות בין שני הסוגים (מניעה או טיפול) לפי המרכיב הדומיננטי, ואין כפילות. מספר מחלות, שלא ניתן לקבוע מה יותר דומיננטי - המניעה או הטיפול, כגון סוכרת ומחלת לב איסכמית, מופיעות בשתי הרשימות כך ש- 50% מהתמותה מכל סיבה כזו משויכת לכל סוג.**

■ **גיל הסף בכל הסיבות הוא 75, הגיל שנחשב כיום כגיל שמתחתיו התמותה מוקדמת. ייתכן כי בעתיד הגיל יעלה.**

■ **הרשימות אמורות להתעדכן מדי פעם, במהלך 2019 כבר נעשה עדכון של הרשימה.**

Table 1: Joint OECD/Eurostat lists of preventable and treatable causes of mortality

Group	Causes of deaths	Preventable mortality	Treatable mortality	ICD-10 Code	Age threshold	Rationale for inclusion
	Intestinal diseases	x		A00-A09	0-74	Most of these infections can be prevented through prevention measures (e.g. improve water and food safety)
	Diphtheria, Tetanus, Poliomyelitis	x		A35, A36, A80	0-74	Most of these infections can be prevented through vaccination.
	Whooping cough	x		A37	0-74	Most of these infections can be prevented through vaccination.
	Meningococcal infection	x		A39	0-74	Most of these infections can be prevented through vaccination.
	Sepsis due to streptococcus pneumonia and sepsis due to hemophilus influenzae	x		A40.3, A41.3	0-74	Most of these infections can be prevented through vaccination.
	Haemophilus influenza infections	x		A49.2	0-74	Most of these infections can be prevented through vaccination.

תוצאות – נתוני 2017

סה"כ פטירות: 44,596

פטירות מתחת לגיל 75: 15,463 - 34.6% מסך הפטירות

תמותה נמנעת: 9,360 – 60.5% מהפטירות מתחת לגיל 75

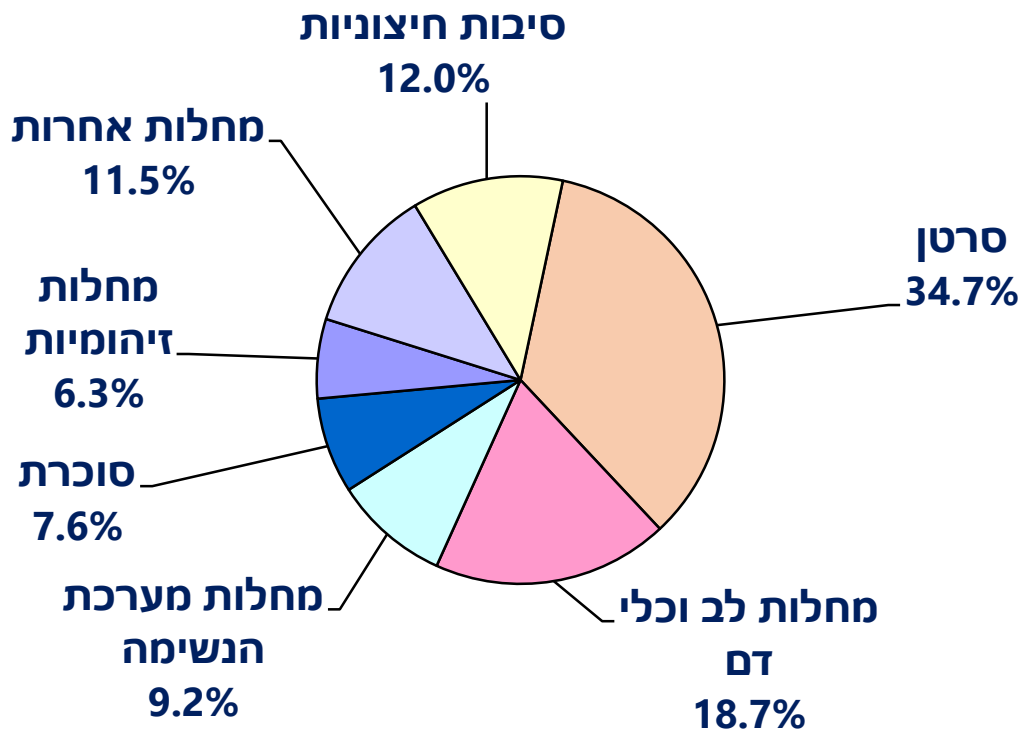

באמצעות טיפול: 4,302 –
46% מהתמותה הנמנעת
27.8% מהתמותה

באמצעות מניעה: 5,058 –
54% מהתמותה הנמנעת
32.7% מהתמותה

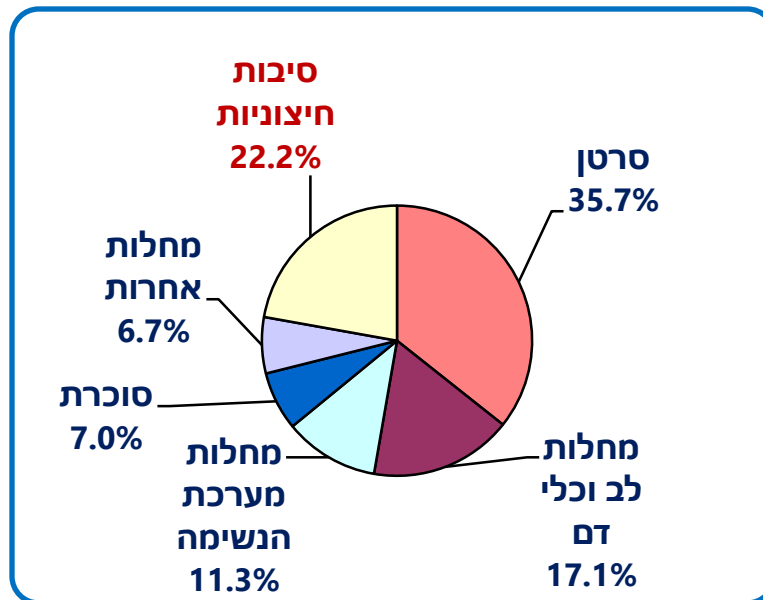
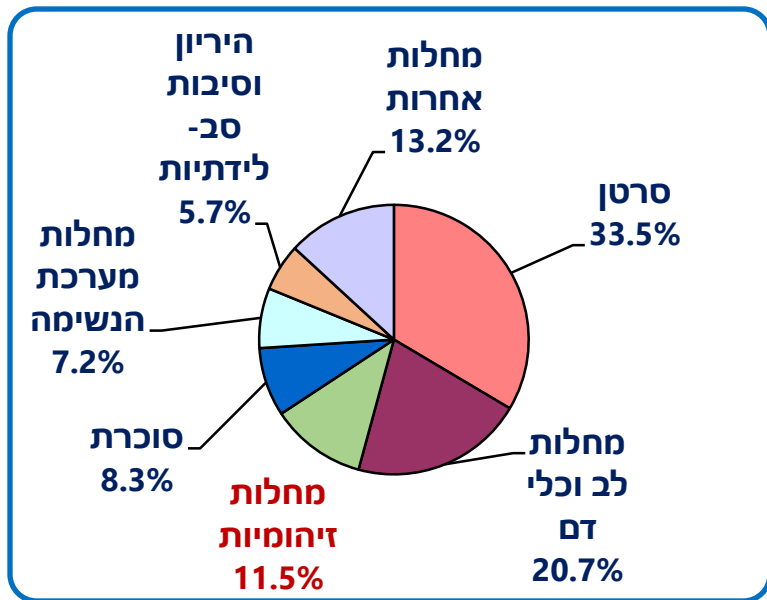
סיבות עיקריות לתמותה נמנעת

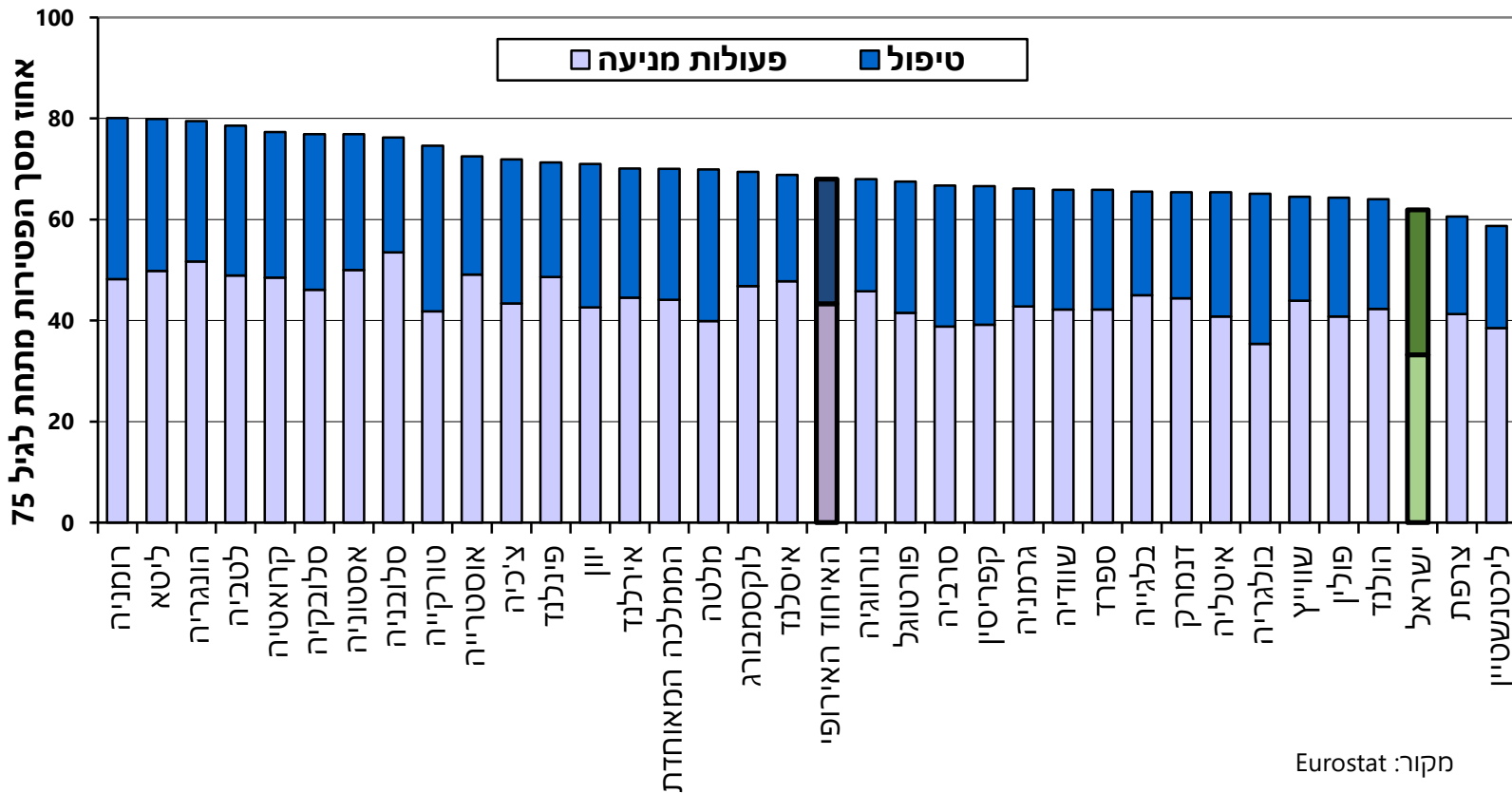
סיבות עיקריות לתמותה נמנעת לפי סוג המניעה, 2017

טיפול

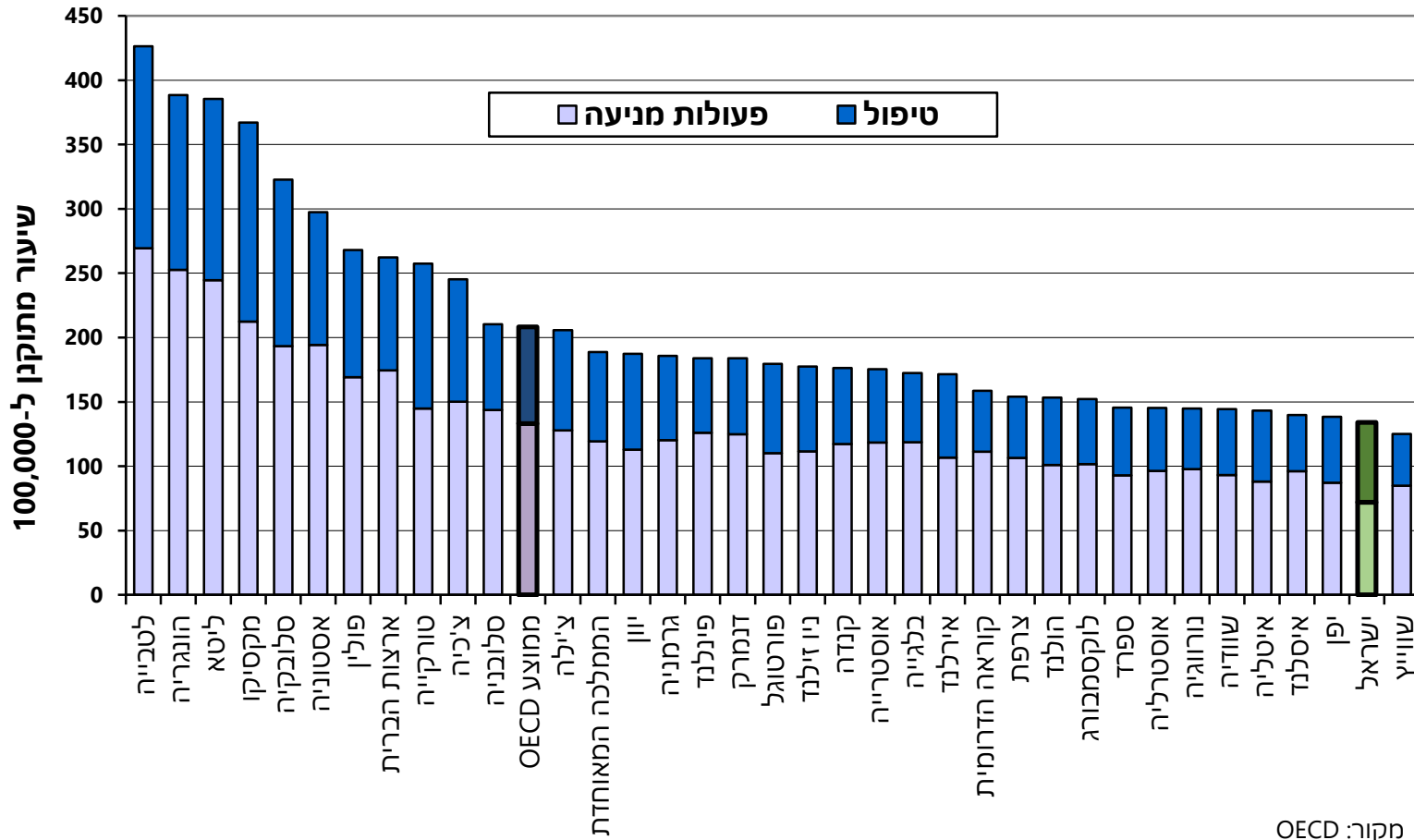
פעולות מניעה

אחוז תמותה נמנעת, לפי פעולות מניעה וטיפול בישראל ובמדינות האיחוד האירופי, 2016

אחוז תמותה נמנעת, לפי פעולות מניעה וטיפול בישראל ובמדינות ה-OECD, 2016

מקור: OECD

מדדים בפרק בריאות בדוח 2018:

1. תמותת תינוקות
2. תוחלת חיים, כולל **שנות חיים בריאים**
3. הערכה עצמית של בריאות
4. עודף משקל בקרב ילדים
5. **תמותה נמנעת**, וכן תחלואה בסרטן
6. תחושת דיכאון
7. **מדד מסכם של התנהגויות בריאות**, וכן דיווח עצמי על עישון
8. **מידת האמון במערכת הבריאות**

ובזאת תמה מלאכת פיתוח המדדים לדוח בתחום הבריאות...

תודה!

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دائرة الإحصاء المركزية